

3e kwartaalbrief 2023

Versie: Vastgesteld door Raad

19 oktober 2023

2 Belangrijke ontwikkelingen

Dit hoofdstuk heeft als doel om de Raad te informeren over (externe) ontwikkelingen die niet eerder gemeld zijn in een notitie of raadsbesluit. Een belangrijke ontwikkeling hoeft niet direct te leiden tot een financiële consequentie.

Zo is in paragraaf 2.1 de voortgang van de grote projecten terug te lezen. Paragraaf 2.2. beschrijft de voortgang van toegezegde onderwerpen aan de Raad. Wanneer er ontwikkelingen zijn op het gebied van risico's of kansen, dan wordt dit in paragraaf 2.3 vermeld.

Wanneer een ontwikkeling consequenties heeft voor het verwachte rekeningsaldo of wanneer het om de verrekening met een reserve gaat maken we onderscheid in de volgende oorzaken:

- ontwikkelingen betreffende de opvang van vluchtingen staan opgenomen in paragraaf 2.4;
- en de algemene ontwikkelingen staan opgenomen in paragraaf 2.5.

In paragraaf 2.6 wordt een overzicht gepresenteerd, wat de ontwikkelingen voor effect hebben op het verwachte rekeningsaldo.

2.1 Voortgang grote projecten

In deze paragraaf wordt de Raad geïnformeerd over de voortgang van grote projecten. De Raad heeft zelf aangegeven welke projecten hier terug moeten komen. Het is niet nodig dat de Raad hierover een besluit neemt.

2.1.1 Voortgang Oost-West as

Programma Leefomgeving en Klimaat

In 2022 zijn de infrastructurele werkzaamheden van het project de Oost-West as afgerond. In de 4e kwartaalbrief 2022 heeft een eerste voorschot op de financiële afsluiting plaatsgevonden. Van het batige resultaat is € 3.200.000 gestort in de Reserve Kwaliteitsplan Openbare Ruimte en is € 275.000 gedoteerd aan de Voorzieningen Groot Onderhoud Openbare Ruimte.

Het project had meerdere financieringsbronnen, waaronder diverse subsidieregelingen. De toegekende subsidies zijn in 2022 definitief vastgesteld en ontvangen. Dat is reden dat we het restantsaldo van het project Oost-West as (€ 1,24 miljoen) in de Jaarstukken 2022 hebben afgesloten. Dit terwijl er nog geluidwerende maatregelen nodig zijn. Voor deze geluidwerende maatregelen vragen we in de 4e kwartaalbrief budget aan. Verwachting is dat de uitvoering van de geluidwerende maatregelen nog enkele jaren gaat duren.

2.1.2 Voortgang Holland Park

Programma Gebiedsontwikkeling

Holland Park Oost

De bouw van 296 woningen naast metrohalte Verrijn Stuartweg, met commerciële voorzieningen in de plint, vordert gestaag. De inrichtingsplannen voor het naastgelegen openbaar gebied, inclusief ingezette vergroening, worden met de ontwikkelaar uitgewerkt. Opleverprognose van het geheel is medio 2025.

Het grootste deel van Holland Park Oost is inmiddels opgeleverd met circa 2.000 woningen, verschillende commerciële voorzieningen die gefaseerd in gebruik worden genomen en de openbare ruimte (waaronder het Thérèse Schwartzepark).

Er worden voorbereidingen getroffen voor de realisatie van een fietsbrug naar station Diemen-Zuid.

Holland Park West

In 2019 is de ontwikkelcombinatie BPD / Dura Vermeer na een aanbesteding geselecteerd en is een Koop- en Realisatie Overeenkomst gesloten, waarna in 2020 het bestemmingsplan is vastgesteld.

In fase 1 zijn de brede school en 106 woningen in aanbouw. De school is op 9 juni aan de gemeente opgeleverd en notarieel doorgeleverd aan stichting Florente. Op 4 september staat de in gebruik name gepland. De 65 middeldure huurwoningen zijn in de zomerperiode toegewezen aan huurders en worden - samen met de koopwoningen - in het najaar van 2023 opgeleverd.

Inzake de kostenoverschrijding door de bijzondere marktomstandigheden voor de realisatie van de brede school, is een voorstel gedaan om daar 'in den minne' uit te komen met de bouwer. Op basis van dit voorstel is een kredietaanvraag in procedure gebracht voor de Gemeenteraad in september 2023.

De ontwikkeling en realisatie van de vervolgfases (met circa 600 woningen, een buurthuis en andere voorzieningen) stagneert, waarvoor de ontwikkelaar onvoorziene (markt)omstandigheden heeft opgevoerd. De gemeente en ontwikkelaar zijn al enige tijd in gesprek om verdere stagnatie te voorkomen, specifiek voor het betaalbare woningsegment (sociale en middeldure huurwoningen). Momenteel wordt hard gewerkt om (in de zomerperiode 2023) concrete afspraken te maken en de realisatie van (in ieder geval) het betaalbare woningsegment tot stand te brengen.

Fase 2A - met uitsluitend vrije sector koopwoningen - is in februari 2023 door de ontwikkelaar uit verkoop gehaald vanwege tegenvallende verkoopresultaten. Herijkte / beperkt aangepaste woningontwerpen worden op basis van de verkoopanalyse uitgewerkt om dit plan hernieuwd in verkoop te kunnen presenteren.

Het grootste gedeelte van de gronden is in 2021 al juridisch geleverd aan en betaald door de ontwikkelcombinatie: fase 1 & 2A in april 2021, fase 3 & 4 in november 2021.

Holland Park Zuid

Voor Holland Park Zuid is in 2019 een stedenbouwkundig plan als onderlegger voor het bestemmingsplan en exploitatieplan vastgesteld. Het perceel van Filadelfia is - op basis van een uitspraak door de Raad van State - consoliderend bestemd. Dit vormt een correctie op het stedenbouwkundig plan. Het onherroepelijk vastgestelde bestemmingsplan vormt het kader om planinitiatieven van grondeigenaren te kunnen beoordelen en begeleiden.

De verschillende grondeigenaren in Holland Park Zuid zijn voornemens de gronden te verkopen aan derden / ontwikkelaars. De gemeente wil daartoe medewerking verlenen (ontheffing van de aanbiedingsplicht Wvg) en heeft daarvoor in juli 2022 een voorwaardenset vastgesteld (B&W) en verstrekt aan de grondeigenaren. Voor één van de percelen (Steigerblok, ruim 400 woningen) is door eigenaar Inholland reeds een koper geselecteerd en een voorlopig koopcontract gesloten.

In december 2022 zijn 30 modulaire woningen opgeleverd op een perceel van De Key aan de Bergwijkdreef, waarvoor een huurovereenkomst is gesloten voor het gebruik van dat perceel tot november 2024. De woningen kunnen tot medio 2024 blijven staan, terwijl een permanente(re) locatie aan de Diemerdreef gereed wordt gemaakt. Een professioneel beheerder voor het complex met gehuisveste Oekraïense ontheemden heeft gebruiksovereenkomsten met de huishoudens gesloten namens de gemeente.

Stichting Filadelfia heeft zich gemeld met ontwikkelvoornemens op haar perceel (uitbreiding maatschappelijke functie en woningbouw in hoge dichtheid). De gemeente ziet geen kans of aanleiding daar op dit moment navolging aan te geven en richt zich primair op de realisatie van de circa 1.500 woningen die qua bestemmingsplan reeds mogelijk zijn en heeft dit formeel kenbaar gemaakt.

Campus Diemen

Sinds najaar 2021 is de gemeente - op basis van een gesloten intentieovereenkomst - in gesprek met de initiatnemer / eigenaar in gesprek over een uitbreiding van het (woon)programma op de Campus met opwaardering van het (openbaar) gebied. Onderdeel van die uitbreiding is het realiseren van huisvesting voor senioren. In 2022 zijn diverse onderzoeken verricht om te bepalen of tot een haalbare ontwikkeling kan worden gekomen. Insteek is om eind 2023 een gedragen voorstel te kunnen doen met de ruimtelijke en programmatische kaders voor ontwikkeling.

2.1.3 Voortgang Spooronderdoorgang

Programma Gebiedsontwikkeling

Het project Spooronderdoorgang bestaat uit de realisatie van een spooronderdoorgang in de Ouddiemerlaan en daaropvolgend de herinrichting van de stationsomgeving.

De realisatie van de spooronderdoorgang bevindt zich in de afrondende fase. Op 10 juni 2023 heeft de feestelijke opening plaatsgevonden. Voor de volgende fase van het project wordt de herinrichting van de stationsomgeving verder opgepakt. Het participatietraject voor de inrichting van het Van Gemertplantsoen is afgerond. De input van bewoners is verwerkt zodat de realisatie samen met het P+R terrein medio 2024 kan starten.

2.2 Voortgang toegezegde onderwerpen Raad

In deze paragraaf wordt de Raad geïnformeerd over de voortgang van toegezegde onderwerpen. Het is niet nodig dat de Raad hierover een besluit neemt.

2.2.1 Aanvragen omgevingsvergunningen met een uitgebreide procedure

Programma Gebiedsontwikkeling

Vanuit de bestuurlijke toezeggingen is het volgende afgesproken: zodra dit aan de orde is (dus bij een aanvraag om vergunning die onder deze categorie valt) zal de gemeenteraad via een kwartaalbrief worden geïnformeerd.

Overzicht ontvangen aanvragen om omgevingsvergunningen met uitgebreide procedure:

Prinses Irenestraat naast nummer 5 (kadastraal bekend Diemen, F, nr. 95) te Diemen	
Betreft	Het bouwen van een woon-/werk woning.
Voortgang	Op 24 november 2022 is de ontwerp Vvgb afgegeven door de raad. Het plan heeft in ontwerp ter inzage gelegen van 29 december 2022 tot en met 10 februari 2023. Aanvullende gegevens naar aanleiding van zienswijzen ontvangen. Beoordelen aanvulling.
Verwachte verlening ¹	Q3 2023

Stammerdijk 23	
Betreft	Moderniseren manege.
Voortgang	Adviesronde loopt, verzoek om aanvullende informatie gedaan. Aanvraag na aanvulling nog niet volledig. Opnieuw verzoek aanvullende informatie. Beoordelen aangevulde aanvraag.
Verwachte verlening ¹	Q4 2023

¹ Indien zienswijzen tegen de ontwerp Vvgb ontvangen worden, gaat het plan opnieuw naar de raad (hierdoor schuift de vergunningverlening ca. 2 maanden op)

2.3 Nieuwe ontwikkelingen met mogelijk financieel risico of kans.

In deze paragraaf wordt de raad geïnformeerd over nieuwe ontwikkelingen die geen effect hebben op het rekeningresultaat. Het gaat hierbij om besluiten waarvan het college vindt dat deze kenbaar gemaakt moeten worden aan de raad. Dit kan gaan om (mogelijke) risico's die in eerste instantie binnen bestaande programmabudgetten zijn op te vangen. Het is niet nodig dat de raad hierover een besluit neemt.

2.3.1 Realisatie Fietsbrug Diemen Zuid

Programma Gebiedsontwikkeling

Nabij station Diemen Zuid wordt ter hoogte van de bushalte bij de rotonde een fietsbrug gerealiseerd, opdat wandelaars en fietsers een snelle doorsteek kunnen maken van de bus naar het metrostation en niet meer hoeven om te lopen/rijden. Voor realisatie van deze langzaamverkeers-brug is subsidie aangevraagd bij de Vervoerregio Amsterdam. De Vervoerregio heeft een bedrag van € 150.000 toegekend. Naar verwachting is dit genoeg om de kosten voor de realisatie te dekken. Mocht een deel ongedekt blijven dan wordt dit opgevangen in de grondexploitatie Holland Park West, en verwerkt bij de actualisatie van het eerstvolgende Meerjarenperspectief Grondzaken (MPG).

2.4 Ontwikkelingen opvang vluchtingen

In deze paragraaf nemen we de ontwikkelingen op die betrekking hebben op de opvang van vluchtelingen. Er komen zowel ontwikkelingen met een financieel effect aan de orde als ontwikkelingen die een meer informatief karakter hebben.

2.4.1 Taal voor ontheemden uit Oekraïne

Programma Onderwijs

Ontheemden uit Oekraïne hebben nu beperkte mogelijkheden om de Nederlandse taal op vrijwillige basis te leren. Om een hogere arbeidsparticipatie te stimuleren, het mogelijk te maken voor Oekraïners om werk te doen dat past bij hun vaardigheden en opleiding en om deel te kunnen nemen aan de Nederlandse maatschappij, is het leren van de Nederlandse taal essentieel. Het Rijk heeft voor ondersteunende maatregelen € 15 miljoen beschikbaar gesteld. De maatregelen hebben tot doel het gemeentelijke aanbod van taalonderwijs aan volwassen ontheemden uit Oekraïne te stimuleren. Dit kunnen ontheemden zijn die daar behoefte aan hebben, die dat nodig hebben om werk te vinden of die werk willen vinden dat beter past bij hun vaardigheden, werkervaring en onderwijsachtergrond. Voor de verdeling van deze gelden maakt het Rijk gebruik van een verdeelsleutel op basis van data van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) over het aantal opgevangen ontheemden uit Oekraïne per gemeente. In de Meicirculaire zijn deze middelen via het Gemeentefonds beschikbaar gesteld voor de gemeenten. Diemen heeft € 34.000 ontvangen.

In Diemen horen we veel signalen van ontheemden uit Oekraïne die graag taalles willen. We willen deze middelen van het Rijk inzetten om tijdelijk het lokale taallessaanbod te faciliteren voor Oekraïners.

2.4.2 Leerlingenvervoer Oekraïense leerlingen

Programma Onderwijs

Gemeenten ontvangen van het Rijk via het Gemeentefonds eenmalig een een decentrale uitkering voor het leerlingenvervoer van Oekraïense leerlingen. Het bedrag dat een gemeente ontvangt, is gebaseerd op het aantal geregistreerde kinderen uit Oekraïne (peildatum 23 januari 2023). Het bedrag dat de gemeenten Diemen ontvangt is € 60.000.

Wij stellen voor het bedrag van € 60.000 toe te voegen aan de begroting van leerlingenvervoer. Het bedrag is bedoeld voor de (toekomstige) kosten van het leerlingenvervoer van Oekraïense leerlingen. Een deel van dit bedrag zal worden ingezet om maatwerkoplossingen te bekostigen. Een voorbeeld van een maatwerkoplossing is het bekostigen van een begeleider die een leerling leert om zelfstandig de reis van huis naar school te maken met het openbaar vervoer of de fiets.

2.4.3 Toekenning subsidie flexwoningen Oekraïne

Programma Gebiedsontwikkeling

Voor de realisatie van de flexwoningen voor ontheemden uit Oekraïne is voor de plaatsing van de flexwoningen aan de Bergwijkdreef op het perceel van De Key een subsidie van € 227.000 aangevraagd bij het Ministerie van Justitie en Veiligheid. Deze is medio 2023 toegekend en ontvangen.

In 2022 heeft de raad € 4,4 miljoen krediet toegekend voor de huisvesting van Oekraïense vluchtelingen. In eerste instantie zijn hiervoor semipermanente woonunits geplaatst. Momenteel zijn we aan het onderzoeken wat de kosten van verhuizing zijn. De bijbehorende kredietaanvraag verwachten we dit jaar nog aan de raad te kunnen voorleggen. Bij de aanvraag van dat krediet zullen we ook de ontvangst van deze subsidie meenemen.

2.5 Nieuwe ontwikkelingen met financieel effect in 2023

In deze paragraaf komen de ontwikkelingen aan de orde die een financieel effect hebben. Dit kunnen ontwikkelingen zijn met een effect op het rekeningsaldo of betrekking hebben op de inzet van reserves. Ook aanpassingen van investeringsbudgetten komen in dit hoofdstuk aan bod. Het betreft begrotingswijzigingen waarover de raad besluiten moet nemen.

2.5.1 Transformatiemiddelen

Programma Sociaal

De transformatiemiddelen komen vanuit de gemeente Amsterdam naar de DUO-gemeenten. Voor het gebiedsgericht werken voor jeugdhulp ontvingen we in 2022 € 100.000. Per abuis zijn in 2022 de kosten voor de implementatie van hoog-specialistische jeugdhulp op dit budget geboekt. Deze kosten voor hoog-specialistische jeugdhulp hadden ten laste moeten komen van het reguliere jeugdzorgbudget in 2022. De niet ingezette transformatiemiddelen voor gebiedsgericht werken hadden we dan bij de jaarrekening 2022 als over te hevelen budget opgenomen.

Nu zijn alsnog de middelen nodig om aan het gebiedsgericht werken invulling te geven. In deze kwartaalbrief stelt het college voor dit budget (€ 100.000) voor 2023 beschikbaar te stellen.

2.5.2 Kostenontwikkeling jeugd

Programma Sociaal

Bij de jaarrekening 2022 hebben we te maken gehad met een kostenoverschrijding op het budget jeugd. Ondanks de beheersmaatregelen die we nemen hebben we in de Kadernota 2024 benoemd dat er een risico is dat het budget voor specialistische jeugdhulp niet toereikend is.

Inmiddels is op basis van de prognose uitgaven specialistische jeugdhulp in 2023 de verwachting dat het begrote budget voor specialistische jeugdhulp voor 2023 en verder niet toereikend is. We verwachten dit budget met ongeveer € 222.000 te overschrijden. Er is dekking gevonden voor deze overschrijding vanuit het programma Sociaal (een ruime begroting op het gebied van Wmo) à € 180.000 en € 42.000 uit het programma Onderwijs.

2.5.3 Beveiliging Diemen-Zuid

Programma Veilig

Voor de beveiliging Diemen-Zuid is structureel een bedrag begroot. Van dit bedrag werd door de omliggende bedrijven vrijwillig ongeveer een bedrag ter grootte van € 35.000 bijgedragen. Het aantal deelnemende bedrijven neemt echter af. Een aantal bedrijven is vertrokken, waardoor ook de inkomsten afnemen. Gelet hierop is een verlaging van € 11.000 van de geraamde inkomsten noodzakelijk. Totaal draagt het bedrijfsleven dan nog € 24.000 bij aan de beveiligingsmaatregelen.

Daarnaast zijn er tariefsverhogingen als gevolg van uitgebreidere dienstverlening en CAO-ontwikkelingen. De afgelopen jaren is verzuimd deze ontwikkelingen te verwerken in de begroting vandaar dat er nu een inhaalslag gemaakt moet worden. In 2023 is een verhoging van € 25.000 extra nodig.

2.5.4 Straatcoaches

Programma Veilig

Al enige jaren wordt gebruik gemaakt van de inzet van straatcoaches van de Stichting Aanpak Overlast Amsterdam (SAOA). Deze straatcoaches zijn op verschillende momenten in Diemen aanwezig om jeugdoverlast te beperken en daar waar mogelijk te voorkomen. De inzet van deze straatcoaches is structureel begroot. De afgelopen jaren is gebleken dat dit bedrag niet meer toereikend is. Dit als gevolg van CAO-ontwikkelingen en de inflatie die de afgelopen jaren, waarmee geen rekening is gehouden in de begroting. In 2023 is een verhoging van het budget nodig van € 20.000.

2.5.5 Hersteloperatie Kinderopvangtoeslag

Programma Inkomen en Armoede

In de jaarstukken 2021 is vermeld dat ten opzichte van de begroting € 223.000 meer is ontvangen voor dit doel. Deze middelen zijn nog tot en met eind 2025 in te zetten voor het organiseren en uitvoeren van brede ondersteuning aan gedupeerden van de toeslagenaffaire. Omdat deze middelen destijds niet gekenmerkt waren als 'over te hevelen budget' zijn deze middelen meegenomen in het rekeningsaldo 2021. Het rekeningsaldo 2021 is bij vaststelling van de Jaarstukken 2021 in de Algemene Reserve gestort.

Nog steeds hebben de gedupeerden van de kinderopvangtoeslagaffaire ondersteuning nodig. In 2023 wordt de brede ondersteuning uitgevoerd door de gemeente zelf. Drie casusregisseurs zijn aangetrokken om meer tijd en aandacht te kunnen geven aan de gedupeerden. Hiervoor is budget nodig. Voorstel is € 223.000 beschikbaar te stellen voor de hersteloperatie kinderopvangtoeslag in 2023. Deze kosten komen niet ten laste van het rekeningsaldo 2023 maar onttrekken we uit de algemene reserve. Zodoende hebben deze kosten niet twee keer effect op een rekeningresultaat.

2.5.6 Overschrijding re-integratiebudget

Programma Inkomen en Armoede

Het budget voor de uitgaven aan re-integratietrajecten voor mensen met een uitkering is voor 2023 niet toereikend. De mensen die nu nog in de bijstand zitten hebben een grote afstand tot de arbeidsmarkt. De re-integratie van deze mensen vereist langdurige intensieve begeleiding en inzet van diverse maatwerktrajecten. Dat kunnen meerdere trajecten per persoon zijn. Dit leidt wel tot positieve resultaten, waaronder uitstroom uit de bijstand. Tot op heden zijn 29 mensen uitgestroomd.

Op basis van de uitgaven in het eerste halfjaar is de verwachting dat voor heel 2023 de uitgaven € 100.000 hoger zullen uitvallen dan begroot. Daarom stellen wij voor de begroting te verhogen met € 100.000. Hierdoor stijgt het budget van € 275.000 naar € 375.000.

2.5.7 Lage Inkomensvoordeel (LIV-gelden)

Programma Inkomen en Armoede

Het lage-inkomensvoordeel (LIV) is een tegemoetkoming van het Rijk in de loonkosten voor werknemers met een laag loon en onderdeel van de Wet tegemoetkomingen loondomein (Wtl). Deze regeling is ingegaan per 1 januari 2017. De belastingdienst heeft op 11 juli 2023 de beschikking verzonden en een bedrag toegekend van € 46.000. Wij stellen u voor het toegekende bedrag ten gunste van het voorlopig rekeningresultaat te laten komen.

2.5.8 Meerkosten Energie Openbare Zwembaden (SPUK)

Programma Vrije Tijd

Door de energiecrisis zijn de prijzen van energie flink gestegen. Het Rijk compenseert gemeenten gedeeltelijk voor de meerkosten van energie van openbare zwembaden. Zij doen dit over de jaren 2022 en 2023. In Diemen exploiteert de gemeente alleen het Duran-zwembad en kunnen wij alleen voor dat zwembad een beroep doen op de compensatie.

Op basis van de werkelijke en verwachte gebruiksgegevens ontvangen wij de compensatie via een specifieke uitkering. Voor 2022 heeft de gemeente op basis van het werkelijke verbruik een bedrag van € 438.000 ontvangen. Voor 2023 is op basis van het verwachte gebruik voorlopig een bedrag van € 193.000 ontvangen.

De meerkosten van de energiekosten voor het zwembad in 2022 zijn verwerkt in het in de jaarrekeningsaldo van 2022. De achteraf ontvangen compensatie over 2022 brengen we daarom ten gunste van het rekeningsaldo 2023.

De ontvangen compensatie over 2023 wenden we aan voor de verwachte hogere energiekosten in 2023.

2.5.9 Onderhoudscontracten groen

Programma Leefomgeving en klimaat

In de kadernota 2024 stelden we voor om het exploitatiebudget voor de onderhoudscontracten van het groen te verhogen met een stelpost van € 50.000 om zo de kwaliteit van de openbare ruimte te kunnen waarborgen. Daarbij is aangegeven dat de verwachting is dat dit niet toereikend zal zijn en dat bij de begroting 2024 een uitgewerkt voorstel komt voor een structurele verhoging van dit exploitatiebudget. Ook voor 2023 blijkt het begrote budget niet genoeg. Om de kwaliteit van de openbare ruimte te kunnen waarborgen, stellen we voor om eenmalig het exploitatiebudget van 2023 met € 160.000 te verhogen.

Elk jaar worden er onderhoudscontracten afgesloten voor het groen in gemeente Diemen. Voor dit jaar blijkt het begrote budget deze contracten niet te dekken. De belangrijkste redenen zijn de prijsstijgingen (inflatie van gemiddeld 12%) en een verandering in het contract met Pantar. Er heeft na 4 jaar een herijking plaatsgevonden, wat eenmalig zorgt voor een toename van 25% van de kosten van het onderhoudscontract. De stijging binnen het contract is, naast de inflatie, vooral terug te zien in het onderhoud aan de vaste planten. Ook is het onderhoudsareaal sterk toegenomen en dit blijft, in kleinere omvang, groeien. De toename van het (kwalitatief hoogwaardiger) groen vraagt om meer onderhoud.

2.5.10 Wijkgericht onderhoud 2023

Programma Leefomgeving en klimaat

In de kadernota 2024 stelden we voor om het exploitatiebudget voor het klein onderhoud aan de wegen voor 2024 te verhogen met een stelpost van € 50.000 om zo de kwaliteit van de openbare ruimte te kunnen waarborgen. Daarbij is aangegeven dat de verwachting is dat dit niet toereikend zal zijn en dat bij de begroting 2024 een uitgewerkt voorstel komt voor een structurele verhoging van dit exploitatiebudget. Om ook dit jaar de kwaliteit van de openbare ruimte te kunnen waarborgen, stellen we voor om eenmalig het exploitatiebudget van 2023 met € 150.000 te verhogen.

Het klein onderhoud aan de wegen wordt uitgevoerd door derden. Deze werkzaamheden zorgen er voor dat de wegen in Diemen er veilig bij liggen. Het wijkgericht onderhoud en de meldingen van inwoners wordt uitgevoerd door onze eigen dienst wijkbeheer. Deze werkzaamheden zorgen er voor dat de wegen er kwalitatief goed bij liggen.

In 2022 hebben we geconstateerd dat het klein onderhoud en wijkgericht onderhoud ons veel meer heeft gekost. Dit heeft verschillende oorzaken. Doordat de wegen ouder worden en door verzakkingen in de ondergrond van Diemen neemt het onderhoud toe en is ophoging en groot onderhoud van de buitenruimte noodzakelijk. Dat zien we nu op diverse locaties in Diemen Noord en Diemen Zuid die toe zijn aan ophogingen en groot onderhoud. Daarnaast zien we dat prijsstijgingen van 25%, uitlopen van groot onderhoud, toename van onderhoudswerkzaamheden en bijgekomen beheer van de openbare ruimte door uitbreidingen van het areaal overschrijding van het budget veroorzaken.

2.5.11 Verhogen investering 2 zoutstrooiers gladheidsbestrijding

Programma Leefomgeving en Klimaat

In 2023 worden 2 zoutstrooiers van Wijkbeheer vervangen. In de begroting is rekening gehouden met een investeringskrediet van € 60.000. Deze kosten zijn door indexering én doorontwikkeling van de techniek gestegen. De offerte voor 2 strooiers komt nu op € 78.000 waardoor de investering moet worden verhoogd met € 18.000. Dit betekent een extra jaarlijkse kapitaallast van € 2.070 (afschrijving 10 jaar / rente 1,5%).

2.5.12 Organisatie Tweede Kamerverkiezing

Programma Samen Besturen

Op 22 november zullen er Tweede Kamerverkiezingen zijn. In de begroting 2023 is hier geen rekening mee gehouden. Daarom stellen we voor om incidenteel € 50.000 toe te voegen aan het budget voor het organiseren van verkiezingen.

2.5.13 Dienstverleningskader

Programma Samen Besturen

In 2022 is het programma Voor en met Diemen gestart om een impuls te geven aan de gemeente als dienstbare, mensgerichte en verbindende organisatie. Het programma bestaat uit drie programmalijnen: participatie, communicatie en dienstverlening. Het Ambitiedocument Voor en met Diemen, het Participatiekader en het Communicatiekader zijn vastgesteld door de raad op 27 januari 2022.

Op 29 juni 2023 is het Dienstverleningskader vastgesteld. Hiermee is de laatste pijler van het programma Voor en met Diemen vastgelegd en vertaald in concrete doelen en acties.

Een deel van de projecten voortvloeiend uit het Dienstverleningskader kunnen we uitvoeren vanuit de organisatie en bestaande budgetten. Deels is er extra incidenteel budget nodig:

- € 80.000 incidenteel (€ 30.000 in 2023 en € 50.000 in 2024) voor een projectleider voor de implementatie van de projecten.
- € 10.000 incidenteel in 2023 voor de opstartfase project Digitalisering van dienstverlening bij WMO om online aanvraag voor WMO-voorzieningen mogelijk te maken.
- € 10.000 incidenteel in 2023 voor project Trainingsprogramma voor klantcontact, om vaardigheden te versterken om inwoners aan de balie en telefoon beter te woord te staan.
- € 10.000 incidenteel in 2023 voor project Trainingsprogramma voor dienstverlening in het Engels

2.5.14 Abonnementen

Programma Samen besturen

Het aantal abonnementen is in de afgelopen twee jaar fors gestegen. Vooral nieuwe regelgeving leidt tot nieuwe abonnementen van vakliteratuur. Hierdoor is het budget niet meer toereikend. Gevolg hiervan is dat het budget voor abonnementen in 2023 met € 40.000 verhoogd moet worden. We starten een analyse van de abonnementskosten om zo de kosten weer binnen het jaarlijkse budget te houden.

2.5.15 Meicirculaire 2023

Programma Financiën

Over de wijzigingen als gevolg van de Septembercirculaire 2022 en de Decembercirculaire 2022 bent u middels aparte informatieve memo's geïnformeerd. Tegelijkertijd met de Kadernota 2024 ontving u de memo over de Meicirculaire 2023.

In de Programmabegroting 2024 zijn de effecten voor de jaren 2024 en later verwerkt. In deze kwartaalbrief verwerken we de effecten voor het jaar 2023. Voor een uitgebreide toelichting verwijzen wij u naar de memo 'Meicirculaire 2023 gemeente Diemen'.

Uiteindelijk heeft de Meicirculaire 2023 een negatief effect van € 1,024 miljoen.

Beginstand Programmabegroting 2023	55.670
Effecten Septembercirculaire 2022	1.405
Effecten Decembercirculaire 2022	-292
Effecten Meicirculaire 2023	
Uitkeringsfactor	
Loon- en prijsontwikkeling	407
Hoeveelheidsverschillen	-1.035
Ontwikkeling uitkeringsbasis	-221
WOZ-waarden mutaties	-493
Overig / afronding	-5
Afrekening BCF 2022	-4
Taakmutaties	
Wet nieuwe procedure vaststelling verkiezingsuitslag	7
GDI voorzieningen 2022	-14
Verdeling structurele middelen Wet goed Verhuurderschap	6
Flankerend beleid energiearmoede	58
Dienstverlening gemeenten aanpak armoede en schulden	45
Loon- en prijsbijstelling 2023 participatie	8
Loon- en prijsbijstelling 2023 Voogdij 18+	55
Compensatieregeling voogdij 18+	-32
Werkdrukverlaging jeugdbescherming	-11
Voorschoolse educatie	4
Integratie-, Decentralisatie- en Specifieke uitkeringen (IU/DU/SU)	
Brede impuls combinatiefuncties/buurtssportcoaches (DU)	-127
Voorschoolse voorziening peuters (DU)	2
Wet Goed Verhuurderschap	13
Leerlingenvervoer Oekraïne	60
Taal voor ontheemden uit Oekraïne	34
Maatschappelijke begeleiding	33
Einde lening Inburgeringsplicht (ELIP)	5

Beginstand Programmabegroting 2023	55.670
3 D's in het sociaal domein	
Participatie (IU)	179
Totaal effect Meicirculaire 2023	-1.024
Eindstand Septembercirculaire	55.759

Wat opvalt is dat door de stagnatie van de woningbouw de algemene uitkering dermate lager is dat de indexering als gevolg van loon- en prijsstijging teniet wordt gedaan. Dit komt vooral door het lagere aantal woningen en inwoners dan eerder geprognoseerd. Zo gingen we in de Programmabegroting 2023 uit van een raming van 33.200 inwoners en 16.600 woningen. Werkelijk zijn er 31.800 inwoners en 16.000 woningen.

Een ander groot nadelig effect is de correctie als gevolg van de WOZ-waarden. In Diemen (en omgeving) zijn vorig jaar in verhouding met de andere gemeenten de WOZ-waarden harder gestegen. Dit heeft een negatief effect bij de verrekening in de algemene uitkering.

De specifieke- en doeluitkeringen zijn bestemd voor specifieke (nieuwe) taken. In deze kwartaalbrief vindt u in aparte voorstellen terug wanneer er een beroep op de uitkering wordt gedaan.

2.6 Verloop geraamd resultaat 2023

In onderstaand overzicht krijgt u een beeld van alle voorgestelde begrotingswijzigingen die in voorgaande paragraaf zijn genoemd en het effect daarvan op het geraamd resultaat 2023 na verwerking/vaststelling van deze kwartaalbrief.

Omschrijving		Prog/ paragr	Bedrag	I/S
Primitieve begroting 2023			131	
Geraamd resultaat 1e kwartaalbrief 2023			-134	
Geraamd resultaat 2e kwartaalbrief 2023			-1.017	
Geraamd resultaat na 2e kwartaalbrief 2023			-1.020	
Ontwikkelingen opvang vluchtelingen			-94	
2.4.1	Taal voor ontheemden uit Oekraïne	Inkomen en armoede	-34	I
2.4.2	Decentralisatie-uitkering Leerlingervoer Oekraïense leerlingen	Onderwijs	-60	I
2.4.3	Toekenning Subsidie Flexwoningen Oekraïne	Gebiedsontwikkeling	-	-
Algemene ontwikkelingen			-1.256	
2.5.1	Transformatiemiddelen	Sociaal	-100	I
2.5.2	Kostenontwikkeling Jeugd	Sociaal	-222	I
	- dekking programma Onderwijs	Sociaal	42	I
	- dekking vanuit Wmo	Sociaal	180	I
2.5.3	Beveiliging Diemen-Zuid - verlaging baten	Veilig	-11	S
	- Verhoging lasten	Veilig	-25	S
2.5.4	Straatcoaches	Veilig	-20	S
2.5.5	Hersteloperatie Kinderopvangtoeslag	Inkomen en armoede	-223	I
	- dekking vanuit Algemene Reserve	Inkomen en armoede	223	I
2.5.6	Overschrijding re-integratiebudget	Inkomen en armoede	-100	I
2.5.7	Lage inkomensvoordeel (LIV-gelden)	Inkomen en armoede	46	I
2.5.8	Specifieke uitkeringen Meerkosten Energie Openbare Zwembaden	Vrije Tijd	438	I
2.5.9	Onderhoudscontracten groen	Leefomgeving en Klimaat	-160	I
2.5.10	Wijkgericht onderhoud 2023	Leefomgeving en Klimaat	-150	I
2.5.11	Verhogen investering - 2 zoutstrooiers gladheidsbestrijding	Leefomgeving en Klimaat	Kapitaal-lasten ²	S
2.5.12	Organisatie Tweede kamerverkiezing	Samen Besturen	-50	I

² De bijbehorende kapitaallasten worden vanaf de begroting 2024 structureel opgenomen.

Omschrijving		Prog/ paragr	Bedrag	I/S
2.5.13	Dienstverleningskader	Samen besturen	-60	I
2.5.14	Abonnementen	Samen Besturen	-40	S
2.5.15	Algemene uitkering (Meicirculaire 2023)	Financiën	-1.024	I
Totaal wijziging 3e kwartaalbrief			-1.350	
Saldo na 3e kwartaalbrief			-2.370	